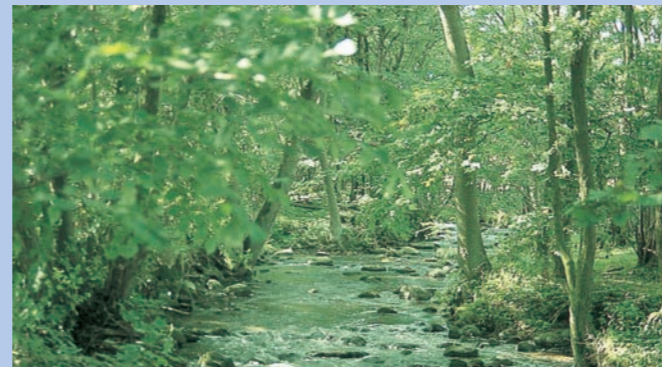

Gennem ådale

Karakteristisk for ruten mellem Skanderborg og Århus (23 km) er, at den næsten i hele sin længde krydser eller følger større vandløbsdale. Mod vest krydser den Illerup Ådal, midtvejs følger ruten den vestlige del af Jeksendalen og den snævre del af Århus Ådal, mens den østlige del ligger i eller langs med den brede del af Århus Ådal. Kun mellem Illerup Ådal og Jeksendalen går ruten gennem et højtliggende bondeland med levende hegn og små vandhuller. På denne del af ruten kan man således opleve flere af de ådale, der er så karakteristiske for det østjyske landskab. Mellem Skanderborg og Jeksen og forbi Tarskov og Harlev Vandmøller benyttes mindre befærdede kommuneveje. Den egentlige rute starter/slutter, hvor Gl. Randersvej støder til Sverigesvej i den nordøstlige udkant af Skanderborg. Mellem dette sted og vandrerhjemmet/campingpladsen kan man enten gå gennem byens hovedgade til slotsbanken og derfra langs søen, eller man kan tage Turbåden „Dagmar“ fra Søsporten til vandrerhjemmet i Dyrehaven. På denne del af ruten er der følgende seværdigheder:

10 Slotsbanken

med slotskirken er resterne af det tidligere Skanderborg Slot. Slottet blev i tidlig middelalder opført på en kunstig borgbanke mellem to søer. Helt op til ca. 1600 var slottet blandt de mest betydningsfulde i landet. Da det senere mistede sin betydning, og tillige var umoderne, blev det revet ned, og kun kirken fik lov at stå. (Åben om dagen)

11 Skanderborg Bymuseum

viser bl.a. fund fra Illerup Ådal.

12 Illerup Ådal

er berømt blandt arkæologer, idet man her har gravet mængder af krigsudstyr op fra dalbunden. Man ved, at det er et offerfund fra jernalderen, men den videre historie arbejder Moesgård Museum endnu på at kaste lys over.

13 Jeksendalen

er en meget smuk hesteskoformet erosionsdal med stejle skovdækkede dalsider. Mellem Jeksen og Fusvad følger ruten stisystemet i Jeksenfredningen. Turen gennem Jeksendalen er en stor oplevelse, idet den høje løvskov, ruten passerer igennem, er levested for mange fugle f.eks. Grønspætte, Spurvehøg og Bogfinke. Langs Jeksen Bæk ses Isfugl og om vinteren Vandstær.

14 Tarskov Mølle og Harlev Mølle

der begge er beliggende ved Århus Å. Ved begge møller har der tidligere været mølleri. (Privatejede – ingen adgang). Tarskov Mølle har overnatning gennem „Bondegårdsferie“.

15 Brabrand Sø

med de karakteristiske flydende øer af sø-kogleaks, er en af Østjyllands mest fuglerige søer. I og ved søen kan bl.a. iagttages Toppet Lappedykker, Rørhøne, Blishøne, Vibe og andefugle. I skoven syd for søen ruger Musvåge, Tårnfalk og Natugle. Fuglene ses bedst fra fugletårnet nær Stavtrup Station.

Vandreruten slutter/starter, hvor Brabrand Stien udgår fra Søren Frichsvej. Herfra kan man gå videre til Århus bymidte eller tage bussen linie 8 til vandrerhjemmet i Risskov.

VANDRERUTEN ÅRHUS – SILKEBORG

Færdsel og ophold

På vandreruten:

- Vandreruten er åben for færdsel til fods og ophold på eget ansvar fra kl. 7.00 til solnedgang (nov.-feb. fra solopgang til solnedgang).
- Ophold er ikke tilladt inden for en afstand af 150 m fra beboelsesbygninger.
- Hunde skal føres i snor.
- Telt må opstilles på de indrettede lejrpladser – eller hvor ejeren har givet lov.
- Båltænding er tilladt på de særligt indrettede bålpladser på teltpladserne – eller hvor ejeren har givet lov. Tobaksrygning er forbudt i tiden 1. marts til 31. oktober i plantager og på naturarealer.
- Ridning er kun tilladt på off. veje.

Uden for ruten gælder Naturbeskyttelseslovens alm. regler. De er beskrevet i folderen „Naturen må gerne betrædes - men trød varsomt“.

Ruten er afmærket med dette skilt. Ruten er ikke afmærket igennem Skanderborg.

Teltpladserne er gratis at benytte. Vand kan hentes fra å, sø eller kilde.

Ved hensynsfuld færden er du med til at værne naturen til glæde for dig selv og andre. God tur!

Vandrerute, skiltet	Primitiv teltplads
Anden vandrerute	Vandrerhjem
Forbindelsesvej	Rutebåd (sommer)
Seværdighed	Togforbindelse
Fugletårn	Turistinformation
Campingplads	

Målestok 1:100.000 + 1:50.000. 3. oplag.

Udarbejdet og udgivet af:
Århus Amt, Natur- og Miljøkontoret, tlf. 89 44 66 66
Fotos: Natur- og Miljøkontoret
Kort: Grundmateriale: KMS copyright
Tryk: Århus Amts Trykkeri

Ruten starter/slutter i Silkeborg på Indelukket Camping, der ligger ved Gudenåen i den sydlige del af byen.

Skove, søer og høje bakker

Mellem Silkeborg og Ry (ca. 20 km) forløber vandreruten – på næsten hele strækningen – gennem et stort samlet skovområde. Her opleves strækninger med lysåben løvskov, tætte nåletræsbeplantninger, sumpe der afvandes af små vandløb og lysninger præget af eng eller hede. Nogle steder går ruten forbi eller nær smukke skovsøer, der ligger idyllisk i lavninger mellem bakkepartierne. Andre steder stiger den op over høje bakkepartier, hvorfra der flere steder er en stor slået udsigt. Er man stille, vil man kunne se de mange fugle i skove og på vandet, høre fuglesang, se en rovfugl jage eller et rådyr springe. I skoven øst for Virklund er der forbindelse til vandre- og cykelruten Silkeborg – Horsens. På denne del af ruten findes følgende seværdigheder:

1 AQUA Centret

ligger umiddelbart vest for Indelukket Camping. Centret er en moderne udstillingsbygning, der på en informativ måde viser livet i, på og langs de ferske vande.

2 Almind Sø

der ligger lige syd for Silkeborg, er en ren og klarvandet sø omgivet af skov. Lige ved ruten findes en badeanstalt.

3 Slåen Sø

der ligger midt mellem Silkeborg og Ry er så ren, at vandet kan drikkes. (Speciel folder for Slåen Sø). I nordvestenden er den 12 m dybe sø dæmmed 2 m op. Dæmningen stammer fra et tidligere savværk, der udnyttede vandkraften. Ved Gudenåen, umiddelbart øst for Slåen Sø, ligger Skyttehusets Camping med et lille cafeteria. På dette sted er det om sommeren muligt at blive færged over åen til Svejebæk, hvorfra der hver time afgår tog til Silkeborg og Ry. Henvendelse til Skyttehusets Camping.

4 Knøsen

er en 120 m høj bakketop ca. 2 km sydøst for Slåen Sø. Fra toppen, som ruten går tæt forbi, er der en meget flot udsigt over skovene og den nærliggende Julsø.

5 Himmelbjerget

er en 147m høj lyngdækket bakke med udsigtstårn på toppen. På grund af sin markante form og beliggenhed lige ud til Julsø er Himmelbjerget nok landets mest kendte og besøgte udsigtspunkt. Vandreruten løber langs foden af bakken nær Julsø. Fra ruten går der en sti til toppen, hvorfra der er en storslået udsigt over store dele af Søhøjlandet. Ved foden af Himmelbjerget er der om sommeren mulighed for at få forfriskninger. Der er ligeledes rutebåd til Silkeborg og Ry. Sejlturen kan foregå med Hjejlen, der er verdens ældste sejlede hjuldamp. Den har siden 1864 sejlet turister mellem Silkeborg og Himmelbjerget.

6 Ry Havn

er et center for områdets turisme. Der er mulighed for forfriskninger ved havnen. Her har amtet om sommeren en mindre udstilling om områdets natur og et fugletårn med adgang hele året. Der er ligeledes om sommeren rutebåde til Himmelbjerget samt mulighed for at leje kanoer. Fra Ry afgår tog hver time til Silkeborg og Skanderborg.

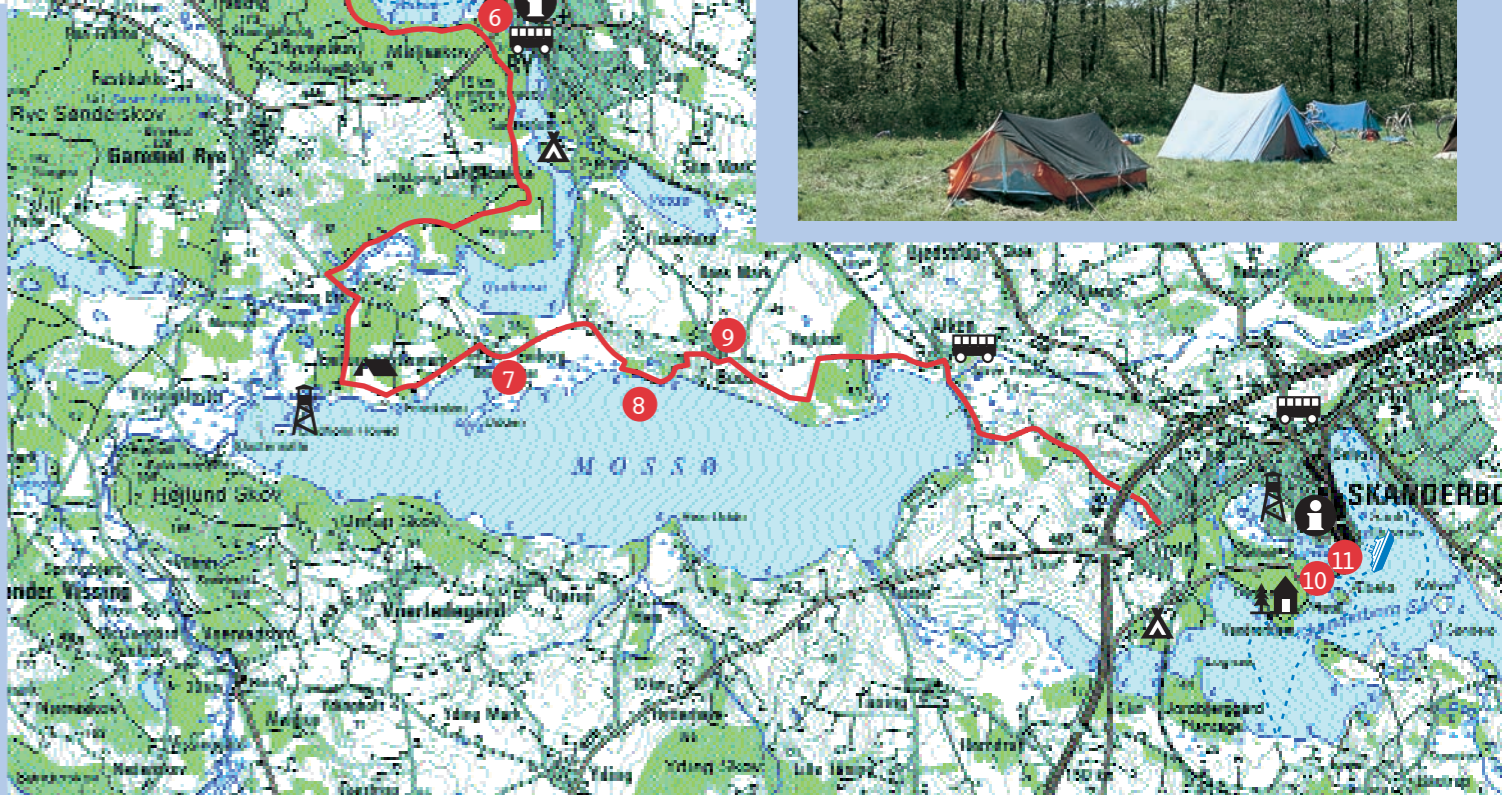

Gennem skov og eng langs Gudenåen og Mossø

Mellem Ry og Skanderborg (ca. 20 km) passerer ruten gennem ret forskellige landskaber, samt langs med både Ry Møllesø, Gudenåen og Mossø. Syd for Ry går den gennem en større bøgeskov med 150 år gamle træer. Nær Emborg Bro løber ruten over flere eng- og overdrevsarealer, der ligger ved eller nær Gudenåen. Langs den vestlige del af Mossø går ruten gennem nåleskove med flere lysninger samt over store engarealer mellem Emborg og Boes. Ved den østlige del af søen løber ruten over åbne landbrugsarealer, der skræner ned mod søen med en god udsigt over denne, og helt mod øst over lave engarealer. Mellem Mossø og Vrold ved Skanderborg følger ruten en mindre dal med en afvekslende natur af skov, mark, eng og mosearealer med småsøer. Fra lige vest for Alken til Vrold benytter ruten mindre kommuneveje. Fra Alken afgår tog hver time mod Skanderborg og Silkeborg. Mellem Vrold og Skanderborg Sø, hvor der er vandrerhjem og campingplads, går ruten gennem en løvskov med mange stor gamle træer. På denne del af ruten findes følgende seværdigheder:

7 Øm Klosteruin

ved Emborg nær Mossø er resterne af det tidligere så mægtige cistercienserkloster. Tilbage er fundamenterne og et større antal åbne grave. Der er opført et lille museum, der viser fund fra klosterets hospital – desuden er der urtehaver med lægeurter. Museet er åbent om sommeren. Ved Emborg er der mulighed for forfriskninger. På engene øst for klosteret ses resterne af en kanal, der blev anlagt af munkene. Kanalen, der forbandt Mossø med Gudensø, blev brugt til at drive vandmølle.

8 Mossø

er Jyllands største sø. Søen og de omgivende sumpede arealer er en vigtig fuglelokalitet (EU-fuglebeskyttelsesområde), ikke blot for de lokale ynglefugle, men også som rastested for trækfugle og som vinterlokalitet. Bl.a. rummer søen nordens største bestande af Sorthalset Lappedykker. Toppet Lappedykker, Skarv, Hejre, Blishøne og diverse andefugle – ligesom Fiskeørnen – ses regelmæssigt. Ved Mossø's vestligste ende er der opført et fugletårn. (Speciel folder om Mossø)

9 Boes

er en lille helt særegen landsby, idet den næsten helt består af små boliger opført i bindingsværk. De fleste huse er meget fint vedligeholdt og udgør sammen med beplantningen en smuk helhed. Der er om sommeren mulighed for forfriskninger.

